

Bemærkninger til forslaget

I forbindelse med afsigelsen af Højesterets dom i grundlovssagen anlagt af en gruppe unionsmodstandere opstod der debat om at skabe mere åbenhed og indsigt i EU-arbejdet. Højesteret pegede i sin dom på Europaudvalget som en vigtig kontrolinstans i EU-arbejdet. I den forbindelse sagde Det Radikale Venstres EU-politiske ordfører, Elisabeth Arnold, ifølge Berlingske Tidende den 8. april 1998, at Folketingets EU-udvalg bør holde sine møder i fuld offentlighed. Det vil være til gavn både for arbejdet og for den offentlige kontrol med Folketingets EU-beslutninger.

Det er forslagsstillerne helt enige i. Som det har været fremme flere gange i de senere år, er det nødvendigt at styrke den parlamentariske og politiske kontrol med Europa-Kommissionen og de flere hundrede tekniske, rådgivende og besluttede komiteer, som eksisterer i EU-bureaukratiet.

I forbindelse med Folketingets høring og arbejdet i foråret 1996 om reformering af EU-arbejdet i det danske Folketing fremsatte Enhedslisten en lang række forslag til at sikre både Europaudvalget, Folketingets ressortudvalg samt pressen og offentligheden indsigt og viden om de forslag til direktiver og forordninger, som bliver fremsat i Bruxelles af Europa-Kommissionen og senere fremsendes til regeringen og endnu senere til Folketinget, samt den måde de bliver behandlet på i Europaudvalget.

Som led i denne række reformforslag fremsatte Enhedslisten den 29. marts 1996 forslag om åbne møder i Europaudvalget, jf. Europaudvalgets alm. del bilag 593 i folketingsåret 1995-96. I forslaget skrev forslagsstillerne dengang bl.a. følgende:

»Principielt burde behandlingen af EU-lovforslag være åben ligesom behandlingen i Folketinget af de danske lovforslag. Det eneste hensyn, der taler herimod, er de situationer forud for de afgørende ministerrådsmøder, hvor det kan være nødvendigt at opretholde fortrolighed om de danske forhandlingspositioner. Dette vil i praksis kun være nødvendigt i helt specielle tilfælde, da den danske position jo normalt er almindelig kendt og af ministrene oplyses til pressen efter de har fået mandatet på Europaudvalgets møde«.

Vores forslag gik dengang på en radiotransmitte-

ring af Europaudvalgets møder via Folketingets interne kommunikation, akkurat som det sker med forhandlingerne i Folketingssalen. På denne måde ville pressen, andre folketingsmedlemmer og ansatte i Folketingets udvalg samt i gruppesekretariaterne kunne følge debatten.

Denne holdning kunne ikke vinde tilslutning hos et flertal i Europaudvalget. Derfor ville det da glæde forslagsstillerne, hvis der nu er tilslutning til disse tanker, som f.eks. Elisabeth Arnold fra Det Radikale Venstre udtrykker det.

Det er efter forslagsstillerne opfattelse nødvendigt at styrke det danske Folketings indsigt i og indflydelse på hele EU-politikken som et modtræk imod den gradvise overladelse af flere og flere beføjelser og kompetence til Europa-Kommissionen og Europa-Parlamentet, som fortsætter med Amsterdamtraktaten. Forslagsstillerne er ikke af den opfattelse, at en styrkelse af Europa-Parlamentet kan eller bør erstatte det danske Folketings egen indflydelse på EU-lovgivningen.

Der har været yttet bekymring fra nogle partier for, at der kan opstå forhandlingspositioner, hvor den danske regerings forhandlingsposition kunne blive undermineret ved total åbenhed, og man har fremført, at der var behov for, at visse sager kunne diskuteres i fortrolighed i Europaudvalget. Denne problemstilling er der taget højde for i forslagsstillerne forslag. I praksis vil det kun sjældent være nødvendigt. Det sker kun få gange i løbet af et år, at ministrene beder om fortrolighed om et forhandlingsoplæg.

Så når det fremgår af Jyllands-Posten den 15. april 1998, at både Elisabeth Arnold, Steen Gade og Charlotte Antonsen enten er enige i ideen om at åbne Europaudvalgets døre eller – som i Charlotte Antonsens tilfælde – mener, at Europaudvalgets forretningsorden »allerede nu giver muligheden for at holde åbne møder, men det har bare ikke været anvendt endnu«, så må det være muligt at nå til enighed om at gøre dette.

De under nr. 1, og 4-7 foreslåede ændringer er en konsekvens af den foreslåede ændring i nr. 3 om, at Europaudvalgets møder skal være åbne.